

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Ladislava Hejtmánka a soudkyň JUDr. Naděždy Treschlové a JUDr. Hany Kadaňové ve věci žalobce: J. Z., nar. [redacted], bytem [redacted] zastoupen Mgr. Markem Fikrem, advokátem, se sídlem Příkop 27/2a, Brno, proti žalovaným: 1) **Generální ředitelství cel**, se sídlem Budějovická 1387/7, Praha 4, 2) **Česká inspekce životního prostředí**, se sídlem Na Břehu 267/1a, Praha 9, v řízení o žalobě na ochranu před nezákonným zásahem, pokynem, nebo donucením správního orgánu,

takto:

I. Žaloba **se** v části, v níž se žalobce domáhal určení, že zásah žalovaného č. 1 ze dne 29. 11. 2019, kterým bylo z majetku žalobce zadrženo 6 ks papoušků ARA zelenokřídlý (čísla kroužků: ES1403, ES1307, ES12046, ES14029, ES120445, 1 ks bez kroužku) a 16 ks papoušků ARA rudobřichý (čísla kroužků: ES17040, ES17043, ES17036, ES17045, ES17038, ES17046, ES17032, ES17033, ES17035, ES17031, ES17037, ES17042, ES17034, ES07039, ES17041, ES17044), byl nezákonný, **odmítá**.

II. Žaloba **se** v části, v níž se žalobce domáhal určení, že zadržování 6 ks papoušků ARA zelenokřídlý (čísla kroužků: ES1403, ES1307, ES12046, ES14029, ES120445, 1 ks bez kroužku) a 16 ks papoušků ARA rudobřichý (čísla kroužků: ES17040, ES17043, ES17036, ES17045, ES17038, ES17046, ES17032, ES17033, ES17035, ES17031, ES17037, ES17042, ES17034, ES07039, ES17041, ES17044) z majetku žalobce ze strany žalovaného č. 2 bylo nezákonné, **zamítá**.

III. Žaloba **se** v části, v níž žalobce *in eventum* navrhoval, aby soud přikázal žalovanému č. 2, aby žalobci vrátil 6 ks papoušků ARA zelenokřídlý (čísla kroužků: ES1403, ES1307, ES12046, ES14029, ES120445, 1 ks bez kroužku) a 16 ks papoušků ARA rudobřichý (čísla

kroužků: ES17040, ES17043, ES17036, ES17045, ES17038, ES17046, ES17032, ES17033, ES17035, ES17031, ES17037, ES17042, ES17034, ES07039, ES17041, ES17044), **odmítá**.

IV. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

[1] Žalobce se žalobou podanou u Městského soudu v Praze dne 6. 1. 2020 domáhal ochrany před nezákonnými zásahy žalovaných. Konkrétně navrhoval, aby soud určil:

I. že zásah žalovaného č. 1 ze dne 29. 11. 2019, kterým bylo z majetku žalobce zadrženo 6 ks papoušků ARA zelenokřídlý (čísla kroužků: ES1403, ES1307, ES12046, ES14029, ES120445, 1 ks bez kroužku) a 16 ks papoušků ARA rudobříchý (čísla kroužků: ES17040, ES17043, ES17036, ES17045, ES17038, ES17046, ES17032, ES17033, ES17035, ES17031, ES17037, ES17042, ES17034, ES07039, ES17041, ES17044), byl nezákonný.

II. že zadržování předmětných 6 ks papoušků ARA zelenokřídlý a 16 ks papoušků ARA rudobříchý z majetku žalobce ze strany žalovaného č. 2 bylo nezákonné.

[2] *In eventum* pak žalobce navrhoval, aby v případě, že v době rozhodování soudu bude nadále žalovaný č. 2 zadržovat protiprávně majetek žalobce, soud přikázal žalovanému č. 2, aby žalobci vrátil předmětné papoušky.

[3] Žalobce v podané žalobě uvedl, že je v rámci ČR renomovaným chovatelem exotického ptactva se zaměřením na papoušky; činností se zabývá již několik desítek let, má vlastní chov a mimo jiné provádí i činnost konzultanta pro zoologické zahrady. Uvedl, že se dne 29. 11. 2019 vracel z pracovní cesty zapůjčeným osobním motorovým vozidlem, ve kterém přepravoval 6 ks papoušků ARA zelenokřídých a 16 ks papoušků ARA rudobříchých, které nejsou chráněny podle CITES I, ale jsou uvedeni v příloze II této úmluvy, což znamená, že mezinárodní obchod s nimi není zakázán, ale pouze regulován (u ARA zelenokřídého je pozastaven dovoz všech exemplářů z Argentiny a Panamy, u ARA rudobříchého není žádná poznámka). Všichni papoušci byli označeni kroužkem, nejednalo se tak o papoušky z volné přírody. Po 22. hod. byl před svým bydlištěm žalobce přepaden zásahovou jednotkou vedenou orgány odboru 75.1 – Pátrání Brno, odd. 752.1 Odhalování celních podvodů, což je služební úřad bez právní subjektivity, který náleží žalovanému č. 1. Uvedl, že mu bylo znemožněno pokračovat v jízdě a byl omezen na osobní svobodě v režimu zadržení dle ustanovení § 76 odst. 1 zákona č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád), ve znění pozdějších předpisů. Ihned po zadržení byl dotázán ze strany orgánů žalovaného č. 1, zda převáží exempláře Kakadu Palmového, což je zvlášť chráněný živočich podle CITES I, s nímž je obchod zakázán. Toto žalobce popřel. Nicméně zasahující příslušníci se jej následně dotázali, zda dá souhlas s provedením prohlídky jiných prostor, tj. svého vozidla. Žalobce jako právní laik souhlas udělil. Následně byla provedena prohlídka jeho vozidla s tím, že žádné exempláře Kakadu Palmového nebyly nalezeny. Žalobce byl následně dotázán, zda převážené exempláře vydá za účelem provedení identifikačních úkonů, s tím, že orgán celní správy přislíbil, že po

provedení těchto úkonů mu budou papoušci vráceni. Žalobce proto předmětné ptáky vydal a od té doby se marně domáhá jejich vrácení.

- [4] Žalobce dále v podané žalobě uvedl, že přestože se nedopustil ničeho protiprávního, tak byl policejním orgánem omezen na osobní svobodě až do ranních hodin dne 30. 11. 2019. Dne 6. 12. 2019 pak byl žalovanému č. 1 ze strany žalobce doručen podnět k přezkumu jeho postupu (jakožto policejního orgánu), který měl žalovaný č. 1 bez zbytečného odkladu postoupit dozorovému státnímu zástupci, což však neučinil. Žalobce se následně přímo obrátil na dozorového státního zástupce s tím, ať zjedná nápravu a vydá žalovanému č. 1 příkaz k vrácení zadržovaných papoušků zpět žalobci. Státní zástupce odpověděl přípisem ze dne 17. 12. 2019, že tento postup není možný, protože papoušky žalovaný č. 1 dle ustanovení § 81b odst. 2 trestního řádu předal již dne 2. 12. 2019 žalovanému č. 2, a tito již nejsou v režimu zadržování v režimu trestního řádu, ale v rámci údajného správního řízení.
- [5] Žalobce v této souvislosti namítal, že pokud byly předmětné exempláře předány dle ustanovení § 81b odst. 2 trestního řádu žalovanému č. 2 již dne 2. 12. 2019, pak je porušením zákona – a to konkrétně ustanovením § 34 odst. 3 zákona č. 100/2004 Sb., o ochraně druhů volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin regulováním obchodu s nimi a dalších opatřeních k ochraně těchto druhů a o změně některých zákonů (zákon o obchodování s ohroženými druhy), ve znění pozdějších předpisů – že ve lhůtě 30 dní nebylo po žalobci požadováno předložení dokladů o původu exemplářů. Nadto nebylo ani ve stejné lhůtě zahájeno příslušné správní řízení. Dle žalobce tak ani není jasné, na základě jakých údajných pochybností je jeho majetek zadržován, příp. kdo jej v rámci jakého řízení zadržuje. Žalobce dále upozornil na to, že doposud (pozn. soudu: v době podání žaloby) nebyl obviněn z žádného trestného činu, ani s ním nebylo zahájeno žádné správní řízení. Jeho majetek je tedy zadržován bez právního důvodu. Namítal, že po uplynutí lhůty dle ustanovení § 34 odst. 3 zákona č. 100/2004 Sb. je žalovaný č. 2 povinen exempláře vrátit, což se ovšem nestalo.
- [6] Žalobce tak za nezákonný zásah a následné donucení ozbrojeného sboru (žalovaného č. 1) označil zásah pod jednotným velením ze dne 29. 11. 2019 a následné zadržení jeho osoby, ke kterému nebyl žádný zákonný důvod. Žalovaný č. 1 předmětné papoušky zadržel bez právního důvodu a rovněž bez právního důvodu je dne 2. 12. 2019 předal do zadržení žalovanému č. 2. Nezákonným zásahem žalovaného č. 2 je pak dle žalobce ta skutečnost, že nadále bez právního důvodu zadržuje majetek žalobce, aniž by s ním v zákonné 30 denní lhůtě zahájil příslušné správní řízení.
- [7] Závěrem podané žalobce konstatoval, že v jeho případě byly splněny všechny podmínky pro poskytnutí ochrany dle ustanovení § 82 a násl. s.ř.s. tak, jak je vymezil Nejvyšší správní soud v rozhodnutí ze dne 17. 5. 2005, č.j. 2 Aps 1/2005-65.
- [8] Dne 28. 1. 2020 bylo soudu doručeno doplnění žaloby, ve kterém žalobce uvedl, že až dne 17. 1. 2020 mu bylo doručeno potvrzení o zadržení exemplářů s výzvou k prokázání jejich původu dle ustanovení § 34 zákona č. 100/2004 Sb. Upozornil na to, že dle sdělení dozorového státního zástupce ze dne 17. 12. 2019 má žalovaný č. 2 v režimu zadržení všechny předmětné exempláře od 2. 12. 2019. Z uvedeného vyplývá, že exempláře nebyly zadrženy ke dni vydání potvrzení žalovaného č. 2 ze dne 10. 1. 2020, které žalobce přiložil k doplnění žaloby, ale nejpozději dne 2. 12. 2019. Dle žalobce je potvrzením o zadržení exemplářů již k žalobě přiložený protokol o provedení prohlídky jiných prostor ze dne 29.

11. 2019, který mimo jiné podepsali i pracovníci žalovaného č. 2 [REDAKCE] a [REDAKCE]. Žalovaný č. 2 tak od počátku ví, komu a kdy byly předmětné exempláře zadrženy. Dále uvedl, že z ustanovení § 34 odst. 3 zákona č. 100/2004 Sb. vyplývá, že žalovaný č. 2 musí ve lhůtě 30 dní od faktického zadržení exemplářů buď: 1) poté, co jsou vyjasněny pochybnosti o jejich původu, exempláře vrátit; 2) nebo zahájit řízení o zabavení exemplářů. Dle žalobce se jedná o lhůtu propadnou. Vyzval-li tedy žalovaný č. 2 podáním ze dne 10. 1. 2020 žalobce k doložení dokladů o původu exemplářů zadržovaných dne 29. 11. 2019, dopustil se dle žalobce nezákonného úředního postupu, neboť tuto výzvu vyhotovil po uplynutí výše uvedené 30 denní propadné lhůty. V tuto chvíli tak žalovaný č. 2 nemá žádný zákonný mandát předmětné exempláře zadržovat a cokoli zjišťovat.

- [9] Dne 26. 2. 2020 bylo soudu doručeno vyjádření žalovaného č. 1 ze dne 12. 2. 2020, ve kterém tento uvedl, že dne 22. 8. 2019 byly pověřeným celním orgánem dle ustanovení § 12 odst. 2 písm. d) trestního řádu na základě vlastního šetření zahájeny dle ustanovení § 158 odst. 3 trestního řádu úkony trestního řízení, pro podezření ze spáchání zločinu neoprávněného nakládání s chráněnými volně žijícími živočichy a planě rostoucími rostlinami podle ustanovení § 21 odst. 1 k ustanovení § 299 odst. 2, odst. 4 písm. a), b) trestního zákoníku, kterého se mohl dopustit žalobce obchodováním s chráněnými volně žijícími živočichy – papoušky druhu Kakadu arový obrovský (syn. kakadu palmový papuánský) v rozporu s nařízením Rady č. 338/97 ES a nařízením Komise č. 1320/2014, kdy tento jedinec je zařazen do přílohy CITES I. Dne 26. 11. 2019 vydal státní zástupce Okresního státního zastupitelství v Břeclavi předchozí souhlas se zadržením žalobce, který byl dne 29. 11. 2019 ve 22:28 hod. zadržen dle ustanovení § 76 odst. 1 trestního řádu v osobním motorovém vozidle. Následně byla s jeho souhlasem provedena prohlídka jiných prostor a pozemků (osobního vozidla). Poté byl žalobce vyzván k prokázání původu nalezených papoušků, kdy předložil list papíru formátu A4, na kterém byl uveden seznam papoušků včetně jednotlivých označení číslem kroužků. Policejní orgán, po konzultaci s pracovníkem ČIŽP, tento doklad neuznal jako dostatečný k prokázání původu zvířat, jak vyžaduje ustanovení § 24 odst. 1 zákona č. 100/2004 Sb. Proto dospěl k závěru, že v tomto případě lze exempláře papoušků zadržet za účelem jejich zabavení podle ustanovení § 34 a § 34a zákona č. 100/2004 Sb., neboť bylo dáno důvodné podezření, že jde o nelegálně dovážené exempláře, u nichž nebyl dostatečně prokázán původ. Zajištěné exempláře byly následně v souladu s ustanovením § 81b odst. 2 trestního řádu postoupeny opatřením žalovanému č. 2.
- [10] Téhož dne bylo soudu doručeno vyjádření žalovaného č. 2 ze dne 26. 2. 2020, ve kterém tento nejprve navrhoval odmítnutí podané žaloby podle ustanovení § 46 odst. 1 písm. a) s.ř.s., neboť vyjádřil pochybnost nad tím, zda neměl být využit institut žaloby na ochranu proti nečinnosti podle ustanovení § 79 a násl. s.ř.s., neboť žalobce svou žalobou napadá skutečnost, že žalovaný č. 2 ve lhůtě 30 dnů od zadržení exemplářů nezahájil řízení o jejich zabavení, ani mu je nevrátil.
- [11] Následně žalovaný č. 2 uvedl přehled dokumentů a úkonů, které mají v dané věci význam. Uvedl, že dne 2. 12. 2019 obdržel od žalovaného č. 1 dokument nazvaný „*Předání zajištěných exemplářů papoušků dle § 81b odst. 2) trestního řádu*“ s č.j.. GRČ-1290-9/TC-2019-835120, dle kterého ale nebylo možné určit, komu byly exempláře zajištěny, ani z jakého důvodu by měly být postoupeny ČIŽP. Proto dne 20. 12. 2019 požádal žalovaného č. 1 o sdělení, komu byly exempláře zajištěny, a o poskytnutí protokolu ze zajištění exemplářů.

Dne 6. 1. 2020 pak od žalovaného č. 1 obdržel dokument s názvem „*Opatření o postoupení zajištěných exemplářů papoušků dle § 81b odst. 2) trestního řádu*“ s č.j. GRČ-1209-9/TC-2019-835120, ve kterém byla uvedena osoba, které byly exempláře zajištěny, včetně důvodu tohoto postupu. Následně se obrátil na žalovaného č. 1 se žádostí o potvrzení totožnosti této osoby, neboť se sice shodovalo jméno a datum narození, ale nikoli adresa trvalého pobytu. Dne 8. 1. 2020 byla žalovaným č. 1 potvrzena totožnost žalobce, a proto dne 10. 1. 2020 žalovaný č. 2 zadržel předmětné exempláře a vydal o tom potvrzení, ve kterém vyzval žalobce k dodatečnému prokázání původu těchto exemplářů. Dne 10. 2. 2020 pak bylo zahájeno řízení o zabavení předmětných exemplářů.

[12] Žalovaný č. 2 dále nesouhlasil s tvrzením žalobce, že nezákonně zasahuje do jeho práv tím, že zadržuje předmětné exempláře bez právního důvodu. Naopak z výše uvedeného vyplývá, že lhůta 30 dní byla dodržena – ČIŽP exempláře zadržela dne 10. 1. 2020 a řízení o jejich zabavení bylo zahájeno dne 10. 2. 2020. Dále nesouhlasil s tím, že k zadržení exemplářů fakticky došlo již dne 29. 11. 2019 a že protokol o provedení prohlídky jiných prostor z tohoto dne představuje potvrzení o zadržení podle ustanovení § 34 odst. 3 zákona č. 100/2004 Sb. Uvedl, že vydání či odnětí exempláře jejich držiteli a následný režim zajištění podle trestního řádu je odlišným institutem od zadržení podle zákona č. 100/2004 Sb. Z ustanovení § 81b odst. 2 trestního řádu vyplývá, že orgán činný v trestním řízení postoupí zajištěné exempláře ČIŽP za splnění určitých podmínek, mimo jiné pokud lze exempláře zadržet pro účely jejich zabavení podle zákona č. 100/2004 Sb.; pakliže podmínkou tohoto postupu je existence možnosti exempláře zadržet podle zákona č. 100/2004 Sb., pak nemohou být ve stejný okamžik již v režimu zadržení. Nadto je tento závěr dle žalovaného č. 2 podporován i odlišností subjektů, které mohou provádět zajištění podle trestního řádu a zadržení podle zákona č. 100/2004 Sb. Zajištění může provést pouze orgán činný v trestním řízení, což je v soustavě orgánů celní správy pouze Generální ředitelství cel, avšak zadržení dle zákona č. 100/2004 Sb. může provést pouze ČIŽP nebo celní úřad, přičemž z ustanovení § 25 zákona č. 100/2004 Sb. je zjevné, že se rozlišuje mezi Generálním ředitelstvím cel a celními úřady. V nyní projednávané věci pak prohlídku vozidel prováděl organizační útvar Generálního ředitelství cel; ani z hlediska kompetencí tak nemohlo dne 29. 11. 2019 dojít k zadržení dle zákona č. 100/2004 Sb.

[13] Dále žalovaný č. 2 nesouhlasil s argumentací žalobce, že exempláře mu byly postoupeny dne 2. 12. 2019. K tomu žalovaný č. 2 odkázal na výše uvedené (srov. bod [11] tohoto rozsudku) s tím, že teprve dne 6. 1. 2020 mu bylo doručeno samotné opatření o postoupení exemplářů a dne 8. 1. 2020 byla ČIŽP schopna jednoznačně ztotožnit osobu, které byly exempláře zajištěny. Tímto dnem (8. 1. 2020) tak došlo k postoupení zajištěných exemplářů ve smyslu ustanovení § 81b odst. 2 trestního řádu, a tím i k ukončení režimu zajištění. Dále uvedl, že inspektoři ČIŽP bylo přítomni provádění prohlídky vozidla v pozici odborných konzultantů podle ustanovení § 157 odst. 3 trestního řádu a jsou tedy vázáni mlčenlivostí. Z povahy postavení odborných konzultantů nebyli informováni o dalším postupu orgánů činných v trestním řízení, účasti na zmiňovaném výkonu dne 29. 11. 2019 jejich účast v dané věci skončila.

[14] Žalovaný č. 2 rovněž nesouhlasil s námitkou žalobce, že lhůta pro zahájení řízení dle ustanovení § 34 odst. 3 zákona č. 100/2004 Sb. je propadná. Dle žalovaného se jedná o lhůtu procesní, a tudíž její případné nedodržení a zadržování exemplářů podle předmětného zákona z důvodu nevyjasněných pochybností o původu exempláře i po jejím uplynutí neznamená nezákonný zásah do práv žalobce ani nemá vliv na zákonnost

případného rozhodnutí o zabavení exemplářů. K povaze hmotněprávních (propadných) a procesních lhůt žalovaný odkázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 6. 2014, č.j. 1 As 31/2014-27. Uvedl, že ustanovení § 34 odst. 3 zákona č. 100/2004 Sb. nespojuje s nedodržením lhůty negativní právní důsledek pro věc samu. Povinnost příslušného orgánu vrátit exempláře jejich vlastníkovi nastává až v okamžiku, kdy se pochybnosti o původu exempláře, pro něž k zadržení došlo, ukáží jako neodůvodněné. K tomu může dojít před uplynutím stanovené lhůty, i po jejím uplynutí. Dále uvedl, že právo EU i český zákonodárce kladou důraz na to, aby se exempláře, u nichž existuje pochybnost o jejich původu, zadržely a nemohlo s nimi být nakládáno do doby, než bude původ vyjasněn. Na závěr žalovaný č. 2 uvedl, že správní soudy se v minulosti zabývaly případy týkajícími se exemplářů CITES, u nichž 30 denní lhůta pro zahájení řízení o zabavení exemplářů nebyla dodržena; u žádného z nich v tomto ohledu nekonstatovaly nezákonnost (srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 10. 1. 2019, č.j. 3 As 214/2017-53, či ze dne 11. 1. 2018, č.j. 1 As 308/2017-33).

- [15] Žalobce podal k vyjádření žalovaných dne 20. 3. 2020 repliku, ve které uvedl, že stále trvá nezákonné zadržování předmětných exemplářů. Uvedl, že žalovaní se nemohou shodnout na tom, zda spolupracovali na zadržení exemplářů od samého počátku. Žalovaný č. 1 tvrdí, že ano. Žalovaný č. 2 trvá na tom, až dne 6. 1. 2020 obdržel od žalované č. 1 opatření o postoupení zajištěných exemplářů podle ustanovení § 81b odst. 2 trestního řádu. Uvedl, že má za to, že od samého počátku ČÍŽP byla obeznámena s tím, komu a jaké exempláře byly dne 29. 11. 2019 zadrženy. Dále doplnil, že dne 15. 1. 2020 požádal žalovaného č. 1 o zjednaní nápravy; ten mu však odpověděl dne 21. 1. 2020, že zadržované exempláře nejsou v jeho moci, že je dne 2. 12. 2019 předal žalovanému č. 2. Následně opakovaně žalobce žádal žalovaného č. 2 o navrácení věci (dne 20. 1. a 28. 1. 2020), vždy s negativním výsledkem. Namítal, že přestože doložil oběma žalovaným nabývací titul, tak přesto jej žalovaní svévolně ignorují, ačkoliv ani jeden neučinil nic proto, aby prokázal podezření, že předmětní papoušci mají jiný než ve smlouvě deklarovaný původ. Naopak dne 19. 2. 2020 vydal žalovaný č. 1 usnesení, kterým podle ustanovení § 80 odst. 1 trestního řádu vrátil žalobci všechny ostatní věci, kromě papoušků, které mu byly zadrženy při prohlídce jiných prostor dne 29. 11. 2019. Žalobce tak již není podezříván ze spáchání jakéhokoli trestného činu na úseku pašování chráněných živočichů, jinak by mu věci nebyly vráceny.
- [16] Dne 3. 4. 2020 byla soudu doručena duplika žalovaného č. 2, ve které uvedl, že předmět tohoto řízení závisí na vyřešení otázky, zda 30 denní lhůta stanovená v ustanovení § 34 odst. 3 zákona č. 100/2004 Sb. je lhůtou pořádkovou, nebo propadnou. Žalobcova tvrzení ohledně prokázání původu předmětných exemplářů se pak týkají skutečnosti, která je předmětem řízení o zabavení exemplářů. Dle názoru žalovaného nelze v soudním řízení na ochranu proti nezákonnému zásahu řešit otázku, která je předmětem správního řízení, proti jehož výsledku se navíc lze odvolat, příp. podat žalobu proti rozhodnutí správního orgánu podle ustanovení § 65 a násl. s.ř.s.
- [17] Dne 6. 4. 2020 pak byla soudu doručena duplika žalovaného č. 1, ve které uvedl, že nikde v jeho vyjádření není popsána účast žalovaného č. 2; je zde pouze uvedena informace, že své kroky, týkající se zajištění předmětných exemplářů, konzultoval se žalovaným č. 2, který v dané věci vystupoval jako odborný konzultant a následně jako součinnostní orgán veřejné správy. Ve spolupráci se žalovaným č. 2 bylo nutné zajistit zajištěným exemplářům vhodné umístění, neboť žalovaný č. 1 nedisponuje žádnými vhodnými prostory. Exempláře bylo nutné umístit do karantény, neboť bylo důvodné podezření, že byly

převezeny z Ukrajiny (žalobce se před svým zadržením zdržoval 4 dny na Ukrajině) a žalobce nedisponoval odpovídajícími dokumenty. Poté následovalo předání exemplářů v souladu se správním řádem. Dále žalovaný č. 1 uvedl, že to byl sám žalobce, který se k zajištěným exemplářům odmítl vyjádřit, a když byl vyzván, aby předložil dokumentaci a nabývací tituly, toto neučinil. Dne 16. 12. 2019 byl vyzván k podání vysvětlení, ale požádal o odročení termínu až na leden 2020; dne 9. 1. 2020 pak byl vyslechnut, ale odmítl vypovídat. Nadto žalobce předložil smlouvu o výměně datovanou 12. 9. 2019 v Erfurtu z burzy, ale burza v Erfurtu byla až dne 12. 10. 2019. Žalovaný č. 1 dále uvedl, že fyzické předání uvedených exemplářů nelze zaměňovat s postoupením ve smyslu ustanovení § 81b odst. 2 trestního řádu, jak činí žalobce, když uvedený úkon předání dne 2. 12. 2019 spojuje se zahájením správního řízení ve lhůtě 30 dnů. V uvedené době nemohl žalovaný č. 2 z důvodu nevěřejnosti přípravného řízení znát ani výsledky trestního prověřování, tj. skutečnosti, jak bude žalovaný č. 1 v dané věci postupovat. S touto skutečností byl obeznámen až opatřením ze dne 30. 12. 2019, které mu bylo doručeno dne 6. 1. 2020.

- [18] Podle ustanovení § 51 odst. 1 s. ř. s. může soud rozhodnout o věci samé bez jednání, jestliže to účastníci shodně navrhli nebo s tím souhlasí. Má se za to, že souhlas je udělen také tehdy, nevyjádří-li účastník do dvou týdnů od doručení výzvy předsedy senátu svůj nesouhlas s takovým projednáním věci; o tom musí být ve výzvě poučen.
- [19] Žalobce s projednáním věci samé bez jednání souhlasil, žalovaní se ve stanovené lhůtě nevyjádřili. Soud tedy postupoval podle ustanovení § 51 odst. 1 s. ř. s. a rozhodl o věci samé bez jednání.
- [20] Soud posoudil věc následovně:
- [21] Podle ustanovení § 82 s.ř.s. se každý, kdo tvrdí, že byl přímo zkrácen na svých právech nezákonným zásahem, pokynem nebo donucením (dále jen „zásah“) správního orgánu, který není rozhodnutím, a byl zaměřen přímo proti němu nebo v jeho důsledku bylo proti němu přímo zasaženo, může se žalobou u soudu domáhat ochrany proti němu nebo určení toho, že zásah byl nezákonný.
- [22] Podle konstantní judikatury Nejvyššího správního soudu (rozsudek ze dne 17. 3. 2005, č.j. 2 Aps 1/2005-65) je pro poskytnutí ochrany podle ustanovení § 82 s. ř. s. nezbytné kumulativní splnění pěti podmínek: *„žalobce musí být přímo (1. podmínka) zkrácen na svých právech (2. podmínka) nezákonným (3. podmínka) zásahem, pokynem nebo donucením ("zásahem" v širším smyslu) správního orgánu, který není rozhodnutím (4. podmínka) a byl zaměřen přímo proti němu nebo v jeho důsledku bylo proti němu přímo zasaženo (5. podmínka)“*; není-li byť jediná z těchto podmínek naplněna, nelze ochranu poskytnout. Podmínka č. 6, spočívající v trvání zásahu či jeho důsledků anebo v hrozbě jeho opakování, byla s účinností od 1. 1. 2012 novelou soudního řádu správního provedeného zákonem č. 303/2011 Sb. zrušena. Judikatura vztahující se ke zbývajícím podmínkám je však i nadále použitelná.
- [23] Pojmy „zásah, pokyn, donucení“ soudní řád správní nedefinuje a obecně je nedefinuje ani žádný jiný právní předpis. Soudní řád správní pro všechny tři pojmy zakládá legislativní zkratku „zásah“. Za zásah lze považovat úkony orgánu státní správy v rámci výkonu veřejné moci, které bezprostředně přímo zasahují do právních poměrů osob, vůči nimž je úkon směřován. Samotný zásah bývá zpravidla neformální v tom smyslu, že mu nepředchází žádná formální procedura, jde zpravidla o faktický úkon, kterým je zasaženo do právních poměrů osoby, přitom musí jít o takový úkon, který není rozhodnutím (tj.

rozhodnutím ve smyslu legislativní zkratky uvedené v ustanovení § 65 odst. 1 s.ř.s.). Většinou půjde o aktivní úkony správních orgánů, nelze však vyloučit, že za zásah lze považovat i pasivitu správních orgánů (tedy nečinnost), aby však šlo o zásah podle ustanovení § 82 s.ř.s. musí se pasivita (nečinnost) tohoto orgánu vztahovat rovněž k takovým úkonům, které nejsou rozhodnutím.

[24] Podle ustanovení § 34 zákona č. 100/2004 Sb.: „(1) Zjistí-li inspekce nebo celní úřad porušení práva Evropských společenství o ochraně ohrožených druhů nebo tohoto zákona nebo mají-li tyto orgány důvodné pochybnosti o původu exempláře, zákonném nakládání s ním, pravosti nebo platnosti povolení nebo potvrzení nebo o tom, zda exemplář patří ke druhům nebo populacím, jejichž dovoz, vývoz, zpětný vývoz, tranzit nebo obchodní činnosti s nimi jsou omezeny nebo zakázány nebo je zakázáno jejich držení, zadrží exemplář. Inspekce nebo celní úřad může exemplář zadržet spolu s přenosným zařízením, v němž se exemplář nachází v okamžiku zadržení. Osoba, které je exemplář zadržen, je povinna jej inspekci nebo celnímu úřadu vydat. Pokud tak neučiní, může jí být exemplář odňat.

(2) Pokud exemplář zadrží celní úřad, uvědomí o tom neprodleně inspekci. Inspekce předá zadržený živý exemplář záchrannému centru. O zadržení živého exempláře a o jeho předání do záchranného centra informuje inspekce nebo celní úřad příslušný orgán veterinární správy nebo příslušný orgán rostlinolékařské péče. V odůvodněných případech lze zadržený exemplář ponechat v péči jeho držitele, který s ním po dobu zadržení nesmí kromě nezbytné péče bez souhlasu inspekce jinak nakládat.

(3) O zadržení exempláře vydá celní úřad nebo inspekce osobě, které byl exemplář zadržen, písemné potvrzení. O zadržení exempláře inspekce informuje ministerstvo. Pokud inspekce exemplář zadrží nebo jej zadržený převeze od celního úřadu, zahájí inspekce do 30 dnů od zadržení exempláře řízení o zabavení exempláře, a to v případě, že nejsou do té doby vyjasněny pochybnosti podle odstavce 1. Za účelem vyjasnění pochybností může celní úřad nebo inspekce vyžadovat od vlastníka, dlouhodobého držitele, držitele nebo přepravce exemplářů předložení nezbytných dokladů, potvrzení, popřípadě posudku soudního znalce v příslušném oboru nebo si takový posudek obstarají samy. Pokud se pochybnosti ukáží jako neodůvodněné, je povinen příslušný orgán tyto exempláře vrátit jejich vlastníkově, oprávněnému držiteli nebo přepravci včetně všech zadržených dokladů.“

[25] Podle ustanovení § 34a téhož zákona: „Inspekce zabaví nelegálně získaný, dovážený, vyvážený, zpětně vyvážený nebo držený exemplář, exemplář, který nebyl zaregistrován podle § 23, anebo exemplář, u něhož nebyl prokázán původ ve smyslu § 24 zákona. Pouze v odůvodněných případech a pokud to není v rozporu s jinými právními předpisy, může inspekce od zabavení upustit. Stejně postupuje inspekce v případě, že bylo porušeno právo Evropských společenství o ochraně ohrožených druhů. Rozhodnutí o zabavení vydá inspekce do 90 dnů ode dne zahájení řízení o zabavení. V odůvodněných případech může ministerstvo tuto lhůtu přiměřeně vzhledem k požadavkům šetření prodloužit. Odvolání proti rozhodnutí o zabavení nemá odkladný účinek.“

[26] Podle ustanovení § 81b odst. 2 trestního řádu: „Byl-li vydán nebo odňat exemplář rostliny nebo živočicha, regulovaná kožešina nebo výrobek z tuleně nebo jiný jedinec, které lze zadržet pro účely jejich zabavení podle zákona o obchodování s ohroženými druhy, nebo jedinec zvláště chráněného druhu rostliny nebo živočicha anebo volně žijícího ptáka, které lze odebrat podle zákona o ochraně přírody a krajiny, a není-li jich třeba pro důkazní účely a nelze-li je vrátit podle § 80, orgán činný v trestním řízení, kterému byly vydány, nebo který vydal příkaz k jejich

odnětí, je postoupí České inspekci životního prostředí a zajistí jejich předání inspekci, pokud k němu dosud nedošlo; tím je zajištění ukončeno.“

- [27] Soud nejprve považuje za vhodné konstatovat, že u zdejšího soudu je ve věci pod sp.zn. 5A 128/2020 projednávaná žaloba téhož žalobce proti rozhodnutí Ministerstva životního prostředí ze dne 21. 9. 2020, č.j. MZP/2020/500/1300, kterým bylo k odvolání žalobce proti rozhodnutí České inspekce životního prostředí, oddělení mezinárodní ochrany biodiverzity a CITES ze dne 13. 5. 2020, č.j. ČIŽP/OOPLC/2020/1055, toto rozhodnutí částečně změněno. Tímto rozhodnutím byli podle ustanovení § 34a odst. 1 zákona č. 100/2004 Sb. žalobci zabaveni předmětní papoušci z důvodu neprokázání jejich původu dle ustanovení § 24 tohoto zákona.
- [28] Dále se soud zabýval jednotlivými zásahy uvedených žalovaných tak, jak je označil v podané žalobě žalobce.
- [29] Ve vztahu k žalovanému č. 1 soud dospěl k závěru, že je zde dán důvod pro odmítnutí podané žaloby ve smyslu ustanovení § 46 odst. 1 písm. a) s.ř.s., protože s ohledem na povahu „*napadeného úkonu*“ není splněna jedna z podmínek řízení, kterou je nezákonný zásah správního orgánu, a tento nedostatek je neodstranitelný. Je tomu tak proto, že v dané věci žalovaný č. 1 nevystupoval vůči žalobci jako správní orgán ve smyslu ustanovení § 4 odst. 1 písm. a) s.ř.s. a ustanovení § 82 s.ř.s. a ani nevykonával působnost ve veřejné správě, proto zdejšímu soudu nesvědčí pravomoc přezkoumávat žalobou napadený úkon orgánu činného v trestním řízení žalobcem označený jako nezákonný zásah. Jestliže by tak soud učinil, došlo by k porušení základních principů a zásad trestního řízení vyplývajících z trestního řádu a k nepřípustnému zásahu do působnosti orgánů činných v trestním řízení.
- [30] Již Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 28. 4. 2005, č.j. 2 Aps 2/2004-6, dospěl k závěru, že „*nezákonným „zásahem“ ve smyslu § 82 s. ř. s. nemůže být úkon policejního orgánu při výkonu působnosti orgánu činného v trestním řízení. Zásahem podrobeným přezkoumání ve správním soudnictví může však být zásah policejního orgánu při výkonu působnosti ve veřejné správě [§ 4 odst. 1 písm. a) s. ř. s.]“*
- [31] Ustálenou judikaturu správních soudů zabývající se předmětnou problematikou pak shrnul Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 24. 9. 2014, č.j. 4 As 129/2014-40 takto: „*Nejvyšší správní soud (jakož i ostatní soudy činné ve správním soudnictví) vedou řízení a rozhodují ve věcech, které jim zákon svěřuje (pravomoc soudů, § 4 soudního řádu správního). Do této pravomoci patří (mimo jiné) rozhodovat o žalobách proti rozhodnutím správních orgánů tam, kde někdo tvrdí, že byl na svých právech zkrácen rozhodnutím správního orgánu a domáhá se žalobou toho, aby takové rozhodnutí bylo zrušeno. Ze soudního řádu správního ani z žádného jiného zákona nevyplývá, že by mu byla založena jakákoli kompetence rozhodovat ve věci samé v soudně trestních věcech nebo ve věcech přestupkových. Stejně tak ale není v pravomoci Nejvyššího správního soudu přezkoumávat postup orgánů činných v trestním řízení, ani prošetřovat a vyřizovat stížnosti na tvrzený nesprávný postup správního orgánu. Soud na sebe nemůže vztáhnout pravomoci kontrolní nebo dozorcí, protože mu je zákon nesvěřil. „Prošetření případu“ a zjednání nápravy jinou formou, než kterou by připouštěl zákon, tedy správnímu soudu nepřísluší.“ V rozsudku ze dne 21. 10. 2008, č. j. 8 As 28/2008 – 29, Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že „*stěžovatel kasační stížností zpochybnil závěr krajského soudu, podle nějž posuzovaná věc nespadá do pravomoci soudů ve správním soudnictví. Krajský soud v této souvislosti poukázal na usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 8. 2003, č. j. Na**

579/2003 - 10 (www.nssoud.cz), podle nějž ze soudního řádu správního ani z žádného jiného zákona nevyplyvá, že by správním soudům byla založena kompetence rozhodovat ve věci samé v soudně trestních věcech nebo ve věcech přestupkových, přezkoumávat postup orgánů činných v trestním řízení nebo prošetřovat a vyřizovat stížnosti na jejich tvrzený nesprávný postup. Podobný závěr, byť ve vztahu ke státnímu zastupitelství, nikoliv k Policii ČR, učinil Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 27. 10. 2005, č. j. 6 As 58/2004 - 45 (č. 1407/2007 Sb. NSS), a na půdorysu řízení o ochraně před nezákonným zásahem také v rozsudku ze dne 28. 4. 2005, č. j. 2 Aps 2/2004 - 69 (č. 623/2005 Sb. NSS). Nejvyšší správní soud ani v nyní posuzované věci neshledal důvodu, aby se od své ustálené judikatury odchýlil. Jakkoliv na základě této judikatury nelze učinit závěr, že je jakékoliv rozhodnutí Policie ČR, resp. jakýkoliv postup či nečinnost Policie ČR, vyňato z přezkumu soudů ve správním soudnictví, lze uzavřít, že je tomu tak v případech, kdy se Policie ČR nachází v pozici orgánu činného v trestním řízení. Stěžovatel se domáhal přezkumu rozhodnutí, kterým bylo odloženo jeho trestní oznámení, tedy ve věci, kde Policie ČR vystupovala právě v roli orgánu činného v trestním řízení.“

- [32] Ve spise, který předložil soudu žalovaný č. 1, je založen Souhlas státního zástupce se zadržením podezřelého (žalobce) ze dne 26. 11. 2019, dále Protokol o zadržení osoby podezřelé (žalobce) podle ustanovení § 76 odst. 1 trestního řádu ze dne 29. 11. 2019, dále Protokol o výsledku osoby zadržené ve smyslu ustanovení § 76 odst. 3 trestního řádu ze stejného dne, Poučení eskortované osoby, Prohlášení žalobce (souhlas) k provedení prohlídky jiných prostor dle ustanovení § 83a odst. 3 trestního řádu, Protokol o provedení prohlídky jiných prostor a pozemků. Ve spise je dále založeno Předání zajištěných exemplářů papoušek dle ustanovení § 81b odst. 2 trestního řádu ze dne 2. 12. 2019 a rovněž Opatření o postoupení zajištěných exemplářů papoušek dle ustanovení § 81b odst. 2 trestního řádu ze dne 30. 12. 2019.
- [33] Z uvedeného přehledu věci je nepochybné, že žalovaný č. 1 zadržel, resp. zajistil předmětné papoušky jako policejní orgán (tj. orgán činný v trestním řízení dle legislativní zkratky uvedené v ustanovení § 12 odst. 1 trestního řádu) podle ustanovení § 12 odst. 2 písm. d) trestního řádu. V zajištění žalovaného č. 1 pak byli předmětní papoušci až do vydání opatření o postoupení zajištěných exemplářů dle ustanovení § 81b odst. 2 trestního řádu, kdy byli postoupeni žalovanému č. 2, a teprve tím bylo v dikci odkazovaného ustanovení trestního řádu jejich zajištění ukončeno.
- [34] Soud dále považuje za vhodné upozornit, že trestní řád obsahuje prostředky, kterými se mohl žalobce postupu policejního orgánu bránit, což ostatně žalobce i učinil, když dne 6. 12. 2019 podal žalobce u žalovaného č. 1 podnět k přezkumu policejního orgánu dle ustanovení § 157a odst. 1 trestního řádu a návrh dle ustanovení § 80 odst. 1 trestního řádu, který dne 13. 12. 2019 zaslal dozoruujícímu státnímu zástupci z Okresního státního zastupitelství v Břeclavi. K možnostem obrany žalobce srov. blíže body 46 až 57 nálezu Ústavního soudu ze dne 14. 3. 2017, sp.zn. II.ÚS 3173/16.
- [35] Ve výroku I. tohoto rozsudku proto soud z uvedených důvodů žalobu směřující proti zásahu žalovaného č. 1 odmítl podle ustanovení § 46 odst. 1 písm. a) s.ř.s.
- [36] Co se týče žaloby na ochranu před nezákonným zásahem žalovaného č. 2, tak soud považuje za klíčovou otázku pro nynější předmět řízení to, zda se v případě lhůty dle ustanovení § 34 odst. 3 zákona č. 100/2004 Sb., jedná o lhůtu propadnou či nikoliv, což je předmětem sporu mezi žalobcem a žalovaným č. 2.

- [37] Soud uvádí, že se neztotožnil se žalobcem, že by tato 30 denní lhůta byla lhůtou propadnou, jejíž uplynutí by (v případě, že by v ní nebylo požadováno po žalobci předložení dokladů o původu exemplářů, nebo zahájeno správní řízení dle ustanovení § 34a zákona č. 100/2004 Sb.) znamenalo povinnost žalovaného zadržované exempláře vrátit žalobci. Soud se totiž ztotožnil s názorem žalovaného č. 2, že předmětná lhůta je lhůtou procesní. Její případné nedodržení, resp. zadržování exemplářů podle zákona č. 100/2004 Sb. do té doby, než se vyjasní pochybnosti o původu exemplářů (což může vést buď k vrácení exemplářů jejich majiteli, nebo k zahájení řízení o zabavení exemplářů), tak dle názoru soudu nemůže znamenat zásah do práv žalobce.
- [38] K tomu lze ve shodě s žalovaným č. 2 odkázat např. na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 6. 2014, č.j. 1 As 31/2014-27, ve kterém je obecně ke lhůtám uvedeno následující: *„Za lhůtu je nutno považovat časový interval, v němž má být, případně musí být, něco vykonáno. Lhůtou je rovněž časový úsek, ve kterém může být nárok (subjektivní právo) uplatněn u příslušné osoby či orgánu. Teorie rozlišuje dva druhy lhůt. Jsou jimi lhůty hmotněprávní a procesní. Hmotněprávní lhůty jsou lhůty, jejichž běh je stanoven zákonem a zpravidla jej nelze ovlivnit jednáním adresátů příslušných právních norem. Konec lhůty je absolutní a jejich zmeškání má za následek zánik práva. Tyto lhůty nelze navracet ani prominout. Jedná se o lhůty prekluzivní, neboli propadné. Procesní lhůty mohou být zákonné (stanoveny přímo zákonem), soudcovské (stanoveny soudem, příp. předsedou senátu), nebo mohou být stanoveny správním orgánem. Tyto lhůty mají svůj význam především ve vztahu k efektivitě řízení a jejich zmeškání nemusí mít za následek ztrátu práva. S nedodržením těchto lhůt zákon přímo nespojuje žádné právní následky pro věc samu. Přitom je nutno podotknout, že v případě zákonných lhůt právní normy obvykle výslovně nestanoví, zda se jedná o lhůtu propadnou, či pořádkovou. Určení povahy lhůty je proto záležitostí výkladu konkrétní právní normy upravující předmětnou lhůtu. Stejně jak je tomu i v nyní projednávané věci. Ustanovení upravující lhůty propadné určují s jejich uplynutím konkrétní právní důsledek, který je zpravidla vyjádřen slovy, že po uplynutí těchto lhůt již nelze něco nadále vykonat či činit, či naopak, že pouze do uplynutí lhůty něco činit lze. Typickým příkladem lhůty propadné je např. lhůta uvedená v § 148 odst. 1 zákona č. 280/2009 Sb., daňový řád, jakož i lhůta podle § 20 odst. 1 zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích.“*
- [39] Soud dospěl k závěru, že z ustanovení § 34 odst. 3 zákona č. 100/2004 Sb. nevyplývá žádný negativní právní důsledek pro věc samu, pokud by tato lhůta nebyla dodržena (nestanovuje, že řízení o zabavení exempláře lze zahájit pouze v této lhůtě, nebo že po jejím uplynutí již zahájit nelze). Ba právě naopak – v poslední větě tohoto ustanovení je výslovně uvedeno, že příslušný orgán je povinen vrátit zadržené exempláře jejich vlastníkov, pokud se pochybnosti o jejich původu ukáží jako neodůvodněné, k čemuž dle názoru soudu může dojít nezávisle na běhu předmětné 30 denní lhůty, tj. i dříve i později.
- [40] Soud tak dospěl k závěru, že lhůta dle ustanovení § 34 odst. 3 zákona č. 100/2004 Sb., není lhůtou propadnou, a proto její případné nedodržení nelze označit za nezákonný zásah do práv žalobce.
- [41] Nadto soud považuje za vhodné upozornit, že v Opatření o postoupení zajištěných exemplářů dle ustanovení § 81b odst. 2 trestního řádu ze dne 30. 12. 2019 je v posledním odstavci výslovně uvedeno, že *„[z]ajištění exemplářů končí vydáním opatření o postoupení a faktickým předáním exemplářů České inspekci životního prostředí – pokud byl exemplář předán inspekci již před vydáním opatření o postoupení, končí zajištění okamžikem vydání opatření o postoupení. Byl-li před postoupením exemplář v režimu správy podle zákona o výkonu zajištění*

majetku a věci, režim správy končí shodně s ukončením zajištění podle trestního řádu a exemplář nadále zůstává pouze v režimu zákona č. 100/2004 Sb. (...)“ Jakkoli tedy byli papoušci předáni žalovanému č. 2 již dne 2. 12. 2019 (což lze nepochybně odůvodnit tím, že má tento lepší zázemí a prostředky k jejich umístění, na rozdíl od žalovaného č. 1, který provedl jejich zajištění dle trestního řádu), tak s tímto datem nelze dle názoru soudu spojovat počátek lhůty pro zahájení správního řízení dle ustanovení § 34 odst. 3 zákona č. 100/2004 Sb. Tento okamžik je dle názoru soudu nutné spojovat až s ukončením zajištění dle trestního řádu a počátkem zadržení dle ustanovení § 34 odst. 1 zákona č. 100/2004 Sb., což nastalo až dne 6. 1. 2020, kdy bylo žalovanému č. 2 doručeno opatření žalovaného č. 1 o postoupení exemplářů dle ustanovení § 81b odst. 2 trestního řádu. Je tedy pravdou, že i podle tohoto závěru soudu nemohla být 30 denní lhůta dodržena, neboť žalovaný č. 2 vydal Potvrzení o zadržení exemplářů dle § 34 zákona č. 100/2004 Sb. a výzvu k doložení dokladů až dne 10. 1. 2020. Nicméně s ohledem na shora uvedený závěr, že předmětná lhůta není lhůtou propadnou, toto dílčí drobné pochybení žalovaného č. 2 nemůže mít vliv na posouzení věci.

[42] Soud v této souvislosti považuje za vhodné výslovně konstatovat (jakkoli to nutně vyplývá z výše uvedeného) že vydání či odnětí exempláře jejich držiteli a následný režim zajištění podle trestního řádu je odlišným institutem od zadržení dle zákona č. 100/2004 Sb., což mimo jiné vyplývá i z toho, které subjekty mohou provádět zajištění podle trestního řádu (tj. pouze Generální ředitelství cel, které jej také v nyní projednávané případě provedlo) a zadržení podle zákona č. 100/2004 Sb. (Česká inspekce životního prostředí nebo celní úřad, což je z hlediska kompetencí jiný správní orgán než Generální ředitelství cel – srov. ustanovení § 25 zákona č. 100/2004 Sb.). Z uvedených důvodů se proto soud nemohl ztotožnit s argumentem žalobce, že předmětní papoušci byli *de facto* dle režimu zákona č. 100/2004 Sb. zadržení již vydáním Protokolu o prohlídce jiných prostor ze dne 29. 11. 2019.

[43] Žalobce rovněž v podané žalobě, resp. v jejím doplnění, uváděl, že protokol o provedení prohlídky jiných prostor ze dne 29. 11. 2019 podepsali mimo jiné pracovníci žalovaného č. 2, a proto tento žalovaný již od počátku věděl, komu a kdy byly předmětné exempláře zadrženy.

[44] K tomu soud uvádí, že z Protokolu o provedení prohlídky jiných prostor a pozemků ze dne 29. 11. 2019 vyplývá, že předmětnou prohlídku provedli por. [REDAKCE] D., mjr. [REDAKCE], nrap. [REDAKCE], nrap. [REDAKCE], por. [REDAKCE], nrap. [REDAKCE], prap. [REDAKCE], nrap. [REDAKCE], por. [REDAKCE], technik. [REDAKCE]. Z protokolu dále vyplývá, že jí byli přítomni [REDAKCE], ČIŽP OI Brno, os.č. 10013, [REDAKCE], ČIŽP OI Ostrava, os.č. 06135.

[45] Soud dále uvádí, že inspektoři (pracovníci) ČIŽP byli provádění prohlídky přítomni, avšak působili v dané situaci jako odborní konzultanti dle ustanovení § 157 odst. 3 trestního řádu a byli vázáni povinností zachovat mlčenlivost. Tito nebyli informováni o dalším postupu orgánů činných v trestním řízení a rovněž nebylo možné ze strany žalovaného č. 2 předjímat následné kroky policejního orgánu (žalovaného č. 1). Proto nelze tento argument o vědomí žalovaného č. 2 toho, komu a kdy byly předmětné exempláře zadrženy (zajištěny), uznat jako relevantní.

- [46] Rovněž pak, pokud jde o odkaz žalobce na to, že mu byly ostatní zajištěné věci vydány usnesením podle ustanovení § 80 trestního řádu, či že proti němu nebylo zahájeno trestní stíhání, soud uvádí, že mu posouzení této námitky nepřísluší, a to s ohledem na to, že nemá pravomoc přezkoumávat úkony orgánů činných v trestním řízení, jak bylo uvedeno již dříve v tomto rozsudku, a také s ohledem na to, že v daném případě byl předmětem postup žalovaného č. 2 dle ustanovení § 34 zákona č. 100/2004 Sb.
- [47] Soud se však neztotožnil ani s návrhem žalovaného č. 2 na odmítnutí podané žaloby podle ustanovení § 46 odst. 1 písm. a) s.ř.s., protože měl dle jeho názoru být využit institut žaloby na ochranu proti nečinnosti podle ustanovení § 79 a násl. s.ř.s. Soud pro stručnost věci odkazuje na bod [23] tohoto rozsudku, kde konstatoval, že za zásah lze považovat i pasivitu správních orgánů (tj. nečinnost), aby však šlo o zásah podle ustanovení § 82 s.ř.s. musí se pasivita (nečinnost) tohoto orgánu vztahovat rovněž k takovým úkonům, které nejsou rozhodnutím. O právě takový případ se dle názoru soudu nyní jednalo, neboť žalobce se žalobou nedomáhal vydání rozhodnutí ve věci samé ani osvědčení (srov. ustanovení § 79 s.ř.s.), a proto soud shledal zásahovou žalobu jako přípustnou.
- [48] Soud dále uvádí, že s ohledem na skutečnost, že předmětné exempláře byli následně žalobci zabaveni rozhodnutím podle ustanovení § 34a zákona č. 100/2004 Sb. vydaným Českou inspekcí životního prostředí, oddělením mezinárodní ochrany biodiverzity a CITES dne 13. 5. 2020, pod č.j. ČIŽP/OOPLC/2020/1055, které je předmětem soudního přezkumu ve věci vedené u zdejšího soudu pod sp.zn. 5A 128/2020, zvažoval soud odmítnutí podané žaloby v části týkající se tvrzeného zásahu žalovaného č. 2, a to z důvodu tzv. subsidiarity zásahu (srov. ustanovení § 85 s.ř.s.). Nicméně vzhledem k tomu, že žalobce se domáhal určení, že provedený zásah žalovaného č. 2 (zadržení předmětných exemplářů) byl nezákonný, a že v době podání žaloby žalobce ještě nemohl vůbec vědět, zda vůbec bude řízení o zabavení exemplářů podle ustanovení § 34a zákona č. 100/2004 Sb. zahájeno, resp. jaký bude jeho případný výsledek, pak soud dospěl k závěru, že žaloba směřující výlučně proti zadržení předmětných papoušků dle ustanovení § 34 zákona č. 100/2004 Sb. je přípustná. Na tom nemůže dle názoru soudu změnit nic ani to, že žalobce uplatnil podobné námitky týkající se zadržení předmětných exemplářů i v řízení vedeném pod sp.zn. 5A 128/2020; zde však bude klíčovým posouzení zákonnosti důvodů zabavení papoušků, neboť správní orgány dospěly k závěru, že žalobce neprokázal jejich původ dle ustanovení § 24 zákona č. 100/2004 Sb. Zkoumání původu exemplářů tak logicky nemohlo být předmětem nyní vedeného řízení o žalobě na ochranu před nezákonným zásahem správního orgánu.
- [49] Z uvedených důvodů proto soud dospěl k závěru, že žalobu směřující vůči žalovanému č. 2 je třeba zamítnout jako nedůvodnou podle ustanovení § 87 odst. 3 s.ř.s., neboť označený zásah soud neshledal nezákonným (viz výrok II. rozsudku).
- [50] Žalobce v podané žalobě rovněž uplatnil tzv. eventuální petit, ve kterém navrhoval, aby soud pro případ, že v době jeho rozhodování bude stále ze strany žalovaného č. 2 trvat zadržování předmětných exemplářů, žalovanému č. 2 přikázal, aby předmětné exempláře vrátil. S ohledem na to, že vydáním rozhodnutí o zabavení ze dne 13. 5. 2020 již nelze dle soudu předmětné papoušky považovat za zadržené, ale za zabavené, pak soud nemohl tento eventuální petit připustit. Rozhodoval-li by o něm, tak by *de facto* posuzoval důvodnost zabavení předmětných exemplářů, což je však úkolem soudu ve věci vedené pod sp.zn. 5A 128/2020. Z toho důvodu soud eventuální petit odmítl jako nepřípustný podle ustanovení § 46 odst. 1 písm. d) s.ř.s. tak, jak je uvedeno ve výroku III. tohoto rozsudku.

[51] Výrok IV. o nákladech řízení je odůvodněn ustanovením § 60 odst. 1 s.ř.s., neboť žalobce nebo žalobce nebyl ve sporu úspěšný a žalovaným žádné náklady v řízení nevznikly, a zároveň ustanovením § 60 odst. 3 věta první, dle kterého žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, bylo-li řízení zastaveno nebo žaloba odmítnuta.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Praze dne 22. prosince 2021

JUDr. Ladislav Hejtmánek v. r.
předseda senátu